

Starożytny Rzym

Legendarne założenie Rzymu

Romulus i Remus pochodzili z Alba Longa. Niedługo później Amuliusz, dokonał zamachu stanu, króla uwięził, a jego córce Rei Sylwii nakazał żyć w celibacie. Rea Sylwia, niepomna przestroż samozwańczego króla, zaszła jednak w ciążę i powiła bliźnięta, dwóch chłopców, których nazwano Romulus i Remus. Amuliusz rozkazał utopić dzieci w rzece. Wrzucony do wody koszyk z chłopcami popłynął z prądem i utknął w jednej z zatoczek. Płacz dzieci usłyszała wilczyca, która zaczęła karmić dzieci własnym mlekiem. Wilczycę wyszedł pasterz, znalazł on koszyk z dziećmi i zaadoptował je. Chłopcy wyrosli na dzielnych młodzieńców i doskonałych wojowników.

Po osiągnięciu dorosłości Romulus i Remus dokonali zamachu stanu i przywrócili na tron prawowitego władcę miasta - Numitora. Po tym odeszli szukać nowej siedziby. Znaleźli ją nad Tybrem, gdzie było siedem wzgórz. Na jednym z nich postanowili założyć miasto. W tym celu posłużyli się rytuałem – polegającym na wyczytaniu woli bogów z lotu wielkich ptaków drapieżnych, jak orzeł czy sęp. Romulus, usadowiony na Palatynie zyskał lepszy omen od obserwującego z Awentynu Remusa. Gdy Remus upokorzony porażką zaczął drwić z brata wyznaczającego granicę przyszłego miasta, ten zabił go. Miało się to stać 21 kwietnia 753 roku p.n.e.

Legenda ta wrosła bardzo mocno w tradycję rzymską, podobnie jak data założenia miasta, podana przez starożytnego historyka Marcusa Warrona - 753r.p.n.e. Od tego czasu do 509r.p.n.e Rzymem władali królowie, a pierwszym był według legendy Romulus. Po nim nastąpiło jeszcze sześciu władców, z których trzech ostatni byli królami etruskimi.

POCZĄTKI CYWILIZACJI RZYMSKIEJ

Italia w roku około 500 p.n.e. przedstawiała się jako kraj różnorodny- etnicznie, politycznie i kulturowo. Była to swego rodzaju mozaika. Z tej mozaiki najsilniejszy okazał się właśnie Rzym, który swą potęgą miał przyćmić całą resztę ośrodków i wchłonąć je w obręb swego imperium. Najsilniejszym ludem na Półwyspie Apenińskim byli Latynowie; ich plemiona u schyłku pierwszego tysiąclecia p.n.e. panowały nad całym obszarem półwyspu. Zanim stworzyły one późniejsze imperium, do starożytnej Italii przywędrowali Etruskowie, lud tajemniczy, który usadowił się w środkowej części dzisiejszych Włoch. Zagadką jest ciągle pochodzenie Etrusków. Sami Rzymianie nie mieli w tej materii pewności i wygłaszali różne teorie. Herodot na przykład uważał, że lud ten przybył z Azji Mniejszej. Nawet nowoczesna nauka nie jest w stanie rozszyfrować tej tajemnicy. Etruskowie wytworzyli kulturę, o której można powiedzieć, iż dała początek rzymskiej. Była od niej starsza i choć Etruskowie zostali wchłonięci przez Rzym pozostawili głębokie ślady w mentalności i kulturze Rzymian. Trzeba też pamiętać, że Etruskowie zetknęli się na pewnym etapie swych dziejów z Grekami oraz zapożyczyli od nich alfabet. Pozostawali też pod wpływem Egipcjan, ponieważ tak jak oni wyznawali wiarę w życie po śmierci.

Wpływy Etruskie

Rzymianie zawdzięczają wpływom etruskim bardzo dużo. To właśnie dzięki nim nauczyli się budowy świątyń, dróg oraz przejęli wiele obrządków religijnych. Warto ponadto wspomnieć o przejęciu wzorca organizacji militarnej. W dziedzinie obyczajowości Etruskowie nauczyli Rzymian zamiłowania do wydawania wielkich uczt. Etruscycy królowie wprowadzili zwyczaj urządzania wyścigów rydwanów.

Rzymscy wodzowie tryumfalnie wjeżdżający do miast zakładali togi haftowane złotem, ich skronie zdobił wieniec laurowy. Identyczny strój znajdujemy na malowidle etruskim z IV w. p. n.e. Etruskowie upowszechnili w Italii kulturę grecką i Wschodu.

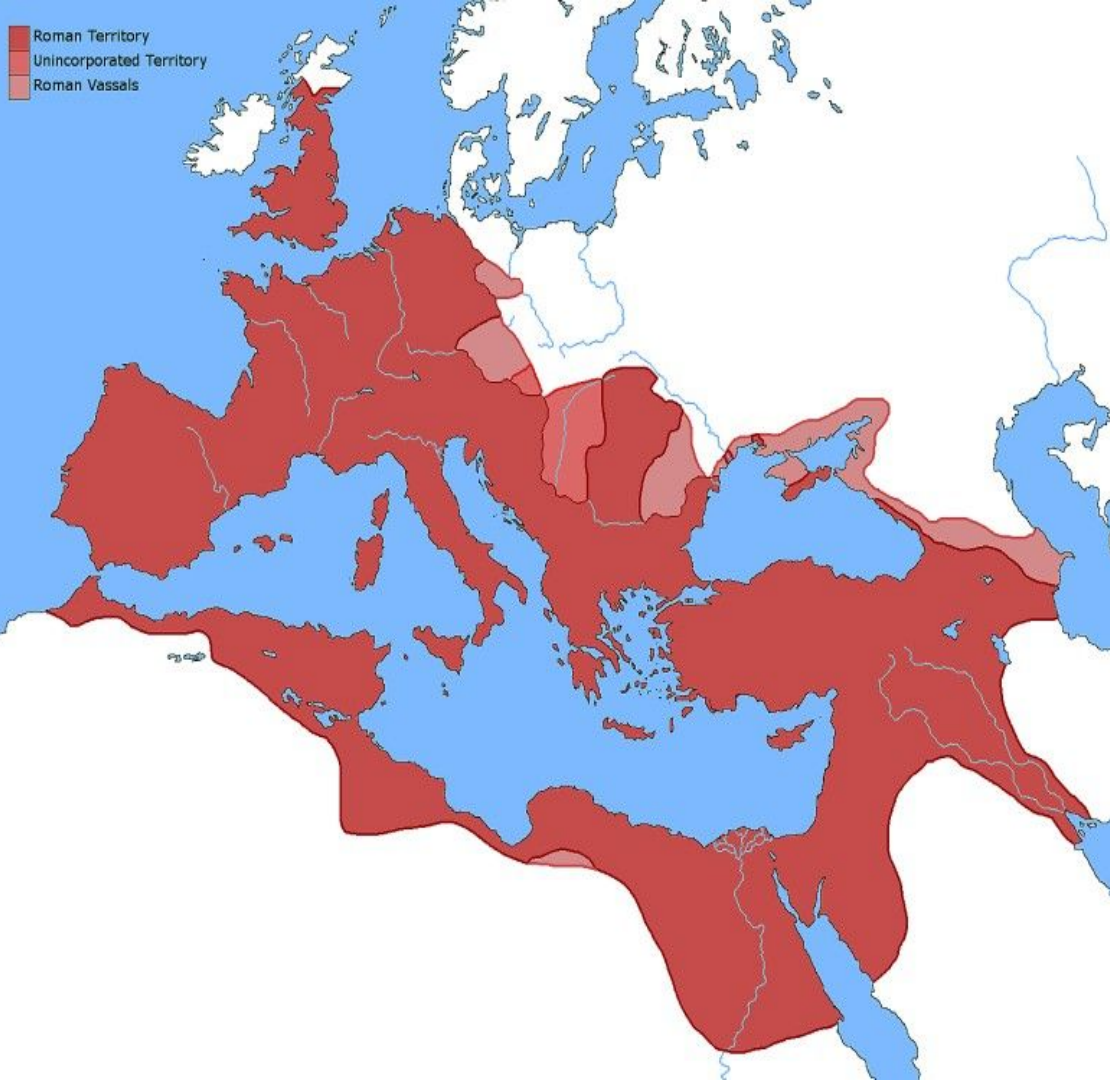
Armia Rzymska

Armia rzymska – siły zbrojne, które pozwoliły zdobyć, a potem utrzymać dominację w świecie antycznym przez ponad tysiąc lat. Taką rolę spełniała armia rzymska w czasach republiki jak i w okresie cesarstwa. Armia owa składała się z wojsk lądowych (*legiony*) oraz floty . Jednak nawet na morzu wojska lądowe stanowiły główną siłę sprawczą armii.

Warstwa najzamożniejszych obywateli była zbyt nieliczna, by móc samodzielnie stworzyć siły zbrojne i przy ich pomocy zapewnić bezpieczeństwo kraju. Musiała więc pójść na kompromis i podzielić się władzą z obywatelami o niższym statusie społecznym oraz finansowym. Bez współpracy wszystkich Rzym nie mógł zgromadzić skutecznej armii. Społeczność rzymska była jednak początkowo niewielka i słaba. Przyjęto więc rozwiązanie wręcz rewolucyjne: zaczęto przyjmować i wykorzystywać obcych, wchłaniać równie słabe ludy, które mówiły tym samym co Rzymianie językiem. Była to w świecie starożytnym niezwykła innowacja, pozwalająca na budowę państwa silniejszego, potrafiącego się bronić i atakować. Tak powstało wojsko, które przez wieki ewoluowało, przechodząc szereg reform i zmian.

Rzymianie podbite ziemie leżące poza granicami Italii zamieniali w prowincje, gdzie rządili gubernatorowie. Postępowanie Rzymian nie było zbyt łagodne, jednak pod ich panowaniem znacznie rozwijała się gospodarka i system praw i kar. Pozwalali podbitym ludom zachować własne religie. Poza tym przeprowadzali proces romanizacji, czyli 'nawracali' mieszkańców prowincji na kulturę Rzymu.

Zapoznawali ich z rzymskimi zwyczajami, obrzędami, świętami. Nigdy wcześniej i później ziemie w basenie Morza Śródziemnego nie były ze sobą tak silnie związane.

